

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

3/2017

ročník/volume 27

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

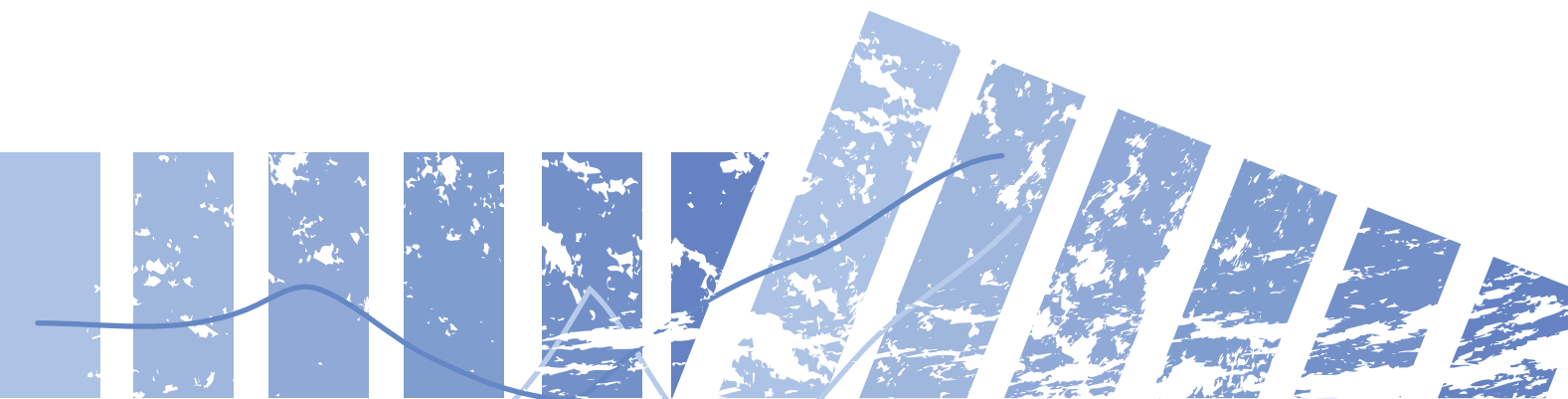
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 10

Typ článku/Type of article: recenzia publikácie/review of publication

Strany/Pages: 87 – 88

Dátum vydania/Publication date: 15. júl 2017/July 15, 2017

Recenzia publikácie/Review of Publication

Šprocha, B. – Vaňo, B. – Jurčová, D. – Pilinská, V. – Mészáros, J. – Bleha, B.:
DEMOGRAFICKÝ OBRAZ NAJVÄČŠÍCH MIEST SLOVENSKA
THE DEMOGRAPHIC PICTURE OF THE LARGEST CITIES IN SLOVAKIA
Bratislava: INFOSTAT, 2016. 100 s.
ISBN 978-80-89398-33-1

Publikáciu s názvom *Demografický obraz najväčších miest Slovenska* vydalo Výskumné demografické centrum INFOSTAT-u, Inštitútu informatiky a štatistiky. Ide o prvé vydanie tejto publikácie, ktoré v náklade 150 kusov vyšlo s príspevom Agentúry na podporu výskumu a vývoja Slovenskej republiky (v rámci riešenia projektu APVV-0018-12 a ako čiastkový výstup z projektu VEGA č. 1/0745/16).

Autorský kolektív zložený z pracovníkov Výskumného demografického centra a zástupcu Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave pod vedením editora RNDr. Branislava Šprochu, PhD., prezentuje čitateľom výsledky analýzy demografického vývoja v jedenástich populačne najväčších mestách Slovenskej republiky – v Bratislave, Košiciach, Prešove, Banskej Bystrici, Nitre, Žiline, Trnave, Trenčíne, Martine, Poprade a Prievidzi. Publikácia sa skladá z 9 hlavných kapitol a 7 podkapitol. Jednotlivé kapitoly obsahujú podrobné hodnotenie populačného vývoja v každom zo spomínaných miest v období rokov 1992 až 2015 a jeho porovnanie s celorepublikovým vývojom.

Autori vypracovali veľmi podrobnú analýzu všetkých hlavných (pôrodnosť, úmrtnosť, migrácia), ako aj vedľajších (sobášnosť a rozvodovosť, potratovosť) demografických procesov, ktorú doplnili o hodnotenie základných demografických štruktúr, veku a pohlavia. Treba zdôrazniť, že zistené skutočnosti sú metodicky založené na postupoch, ktoré očisťujú priebeh jednotlivých demografických procesov od rozdielnej vekovej štruktúry. Tento transverzálny pohľad autori vždy dopĺňajú triedením jednotlivých účastníkov demografických udalostí do rôznych kategórií, z ktorých možno upozorniť na najdôležitejšie: vek pri sobáši a pôrode, rozvodovosť podľa dĺžky trvania manželstva, úroveň bezdetnosti u žiadateľiek o interrupciu či iné. Pridanú hodnotu práce predstavuje aj aplikovanie viacerých menej používaných postupov, ako napríklad analýzy transformácie plodnosti v kontexte modelu odkladania a rekuperácie. Za originálne možno označiť hodnotenie jednotlivých príčin úmrtí, ktoré v takomto časovom rozsahu a geografickej mierke nie je celkom bežné. Publikácia okrem analytickej časti venovanej konkrétnym demografickým procesom obsahuje aj syntézu tých častí, ktoré sa zaoberajú celkovým prírastkom, jeho zložkami a výsledným počtom obyvateľov. Záverečné časti publikácie autori orientovali na analýzu vekovej štruktúry, kde sú popri intenzite starnutia naznačené aj

budúce scenáre demografického vývoja a možné dôsledky prebiehajúcich reprodukčných zmien v príslušných mestách.

Pre akademické prostredie je publikácia zaujímavá najmä z hľadiska použitých progresívnych metodických postupov a hĺbkou prezentovanej analýzy. Dátový obsah publikácie a naznačenie vývoja v 11 sledovaných mestách predstavuje cenný materiál pre ich decíznu sféru. V neposlednom rade je publikácia svojou zrozumiteľnosťou vhodná aj pre študenta či bežného čitateľa so záujmom o demografiu.

Mgr. PAVOL ĎURČEK, PhD.

Autor je vedeckým pracovníkom na Katedre humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa výskumu geografickej a štatistickej diferenciacie demografických procesov a demografických štruktúr.